

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060208

DOM
2015-02-05
Stockholm

Mål nr
M 5745-14
M 5747-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, domar 2014-05-22 i mål M 816-14 och M 818-14, se bilaga A och B

KLAGANDE

Miljönämnden i Helsingborgs kommun
251 89 Helsingborg

MOTPART

Stenbocken Invest AB
Grenadjärsgatan 10
254 53 Helsingborg

SAKEN

Ansökan om utdömande av löpande vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens domslut.

Dok.Id 1185567

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

Mark- och miljööverdomstolen

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Helsingborgs kommun (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska utdöma vite i enlighet med nämndens ansökan.

Stenbocken Invest AB (Stenbocken) har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har, utöver det som anförts i mark- och miljödomstolen, till stöd för sitt överklagande anført i huvudsak följande.

Den nu överklagade domen avser, till skillnad från Mark- och miljööverdomstolens dom den 25 juli 2013 i mål nr M 3768-13, ett föreläggande mot en juridisk person, där föreläggandet antecknats i fastighetsregistret och där ansökan om utdömande av vite avser den nye tomträtts-havaren. Den tidigare tomträtts-havaren – Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB (Öresund/Tulpanen) – har delgetts genom särskild delgivning med juridisk person. Delgivningsförfarandet uppfyller kraven i delgivningslagen. Kravet på att mottagaren även ska ha fått personlig kännedom om beslutet avser endast fysiska personer, inte juridiska.

Föreläggandet och det löpande vitet gäller dock mot den nye tomträtts-havaren redan på den grunden att anteckning gjorts i fastighetsregistret. Den nye tomträtts-havaren, Stenbocken, har fått kännedom om beslutet dels genom att det måste anses ingå i köparens undersökningsplikt att inhämta information om anteckningar i fastighetsregistret, dels genom inskrivningsmyndighetens skyldighet att genast efter fastighetsförvärv, i rekommenderat brev, underrätta den nye tomträtts-havaren om anteckningen. Därutöver framgår det av protokollet från den auktion där fastigheten såldes att Kronofogdemyndigheten har underrättat den nya ägaren om anteckningar i fastighetsregistret. Anteckning i fastighetsregistret enligt 26 kap. 15 § miljöbalken kan göras direkt när föreläggandet har meddelats. Föreläggandet behöver alltså inte ha

Mark- och miljööverdomstolen

delgetts eller vunnit laga kraft gentemot adressaten innan det antecknas. Därför gäller det mot ny tomträttsinnehavare oavsett om tidigare tomträttsinnehavare har fått del av beslutet eller inte.

Stenbocken har anfört att mark- och miljödomstolen har gjort en riktig bedömning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL*Bakgrund*

Den 7 februari 2013 beslutade nämnden att förelägga Öresund/Tulpanen att utföra en byggnadsteknisk undersökning av ett flerbostadshus på fastigheten Helsingborg Ridskolan 3, och att sedan redovisa utredningen till nämnden. Vid det tillfället innehade Öresund/Tulpanen tomträtt till fastigheten. Föreläggandet innebar dessutom att bolaget skulle tillse att temperaturen i en viss bostadslägenhet inte översteg en i föreläggandet närmare angiven temperatur. Dessa delar av föreläggandet förenades med ett löpande vite om 10 000 kr för varje månad som förflöt utan att bolaget följde föreläggandet. Som huvudsakliga skäl för föreläggandet angavs att fuktskador i byggnaden kunde befaras samt att fasaden var otät och hade andra brister. Därutöver hade inomhustemperaturen i en bostadslägenhet bedömts vara för hög.

Samma dag som föreläggandet meddelades sände nämnden beslutet till inskrivningsmyndigheten. Anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel om att det för fastigheten meddelats föreläggande om utredning av skador i fasaden gjordes den 8 februari 2013. Av anteckningen framgår inte att föreläggandet förenats med löpande vite.

Den 18 december 2013 förvärvade Stenbocken tomträtten till fastigheten. Bolaget registrerades som tomträttsinnehavare i fastighetsregistret den 30 december 2013. En tid därefter ansökte nämnden vid mark- och miljödomstolen om att vite skulle dömas ut för två olika perioder. Ansökningarna riktades mot Stenbocken och som grund åberopades de bestämmelser i 26 kap. 15 § miljöbalken som sammanfattningsvis

Mark- och miljööverdomstolen

innebär att ett föreläggande mot en tidigare tomträttsinnehavare även gäller mot en ny om föreläggandet har antecknats i fastighetsregistrets inskrivningsdel.

I två skilda domar lämnade mark- och miljödomstolen ansökningarna utan bifall. Som skäl för respektive avgörande angavs sammanfattningsvis att eftersom det inte hade visats att den tidigare tomträttsinnehavaren hade delgetts föreläggandet så saknades möjlighet att tillämpa 26 kap. 15 § miljöbalken och döma ut vite mot Stenbocken.

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Inledningsvis konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att det i och för sig har funnits förutsättningar för nämnden att meddela föreläggandet mot Öresund/Tulpanen och att förena det med löpande vite.

Om en tillsynsmyndighet enligt 26 kap. 15 § första stycket miljöbalken har skickat ett föreläggande till inskrivningsmyndigheten ankommer det på den myndigheten att i fastighetsregistrets inskrivningsdel införa en anteckning om dels beslutet, dels de andra uppgifter som enligt lag eller annan författning ska antecknas (se 19 kap. 29 § jordabalken och 49 § förordningen [2000:308] om fastighetsregister). Om föreläggandet har förenats med löpande vite ska även detta antecknas. När anteckning har gjorts gäller föreläggandet mot en ny ägare. Detta följer direkt av ordalydelsen i 26 kap. 15 § andra stycket miljöbalken. Att den som föreläggandet ursprungligen riktats mot har delgetts detta är således inte en förutsättning för att föreläggandet ska bli gällande mot en ny ägare. I sammanhanget kan påpekas att Öresund/Tulpanen i och för sig kan anses korrekt delgivet genom särskild delgivning. Mark- och miljööverdomstolen finner således att eftersom anteckning om föreläggandet har gjorts i fastighetsregistrets inskrivningsdel gäller det mot Stenbocken.

Vad gäller det löpande vitet framgår det visserligen av en dagboksanteckning den 9 september 2014 om anteckningens avförande att föreläggandet hade förenats med ett löpande vite. Det är emellertid oklart om eller vid vilken tidpunkt uppgiften om vitet offentliggjorts genom anteckning i fastighetsregistret. Med hänsyn till att detta får anses utgöra en förutsättning för att en ny ägare ska kunna påföras vite och till de

SVEA HOVRÄTT

DOM

M 5745-14

M 5747-14

Mark- och miljööverdomstolen

rättssäkerhetsskäl som gör sig gällande i mål om ansökan om utdömmande av vite finner Mark- och miljööverdomstolen att ett löpande vite inte blir gällande mot en ny ägare om anteckning om detta inte har gjorts i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Eftersom det inte heller är visat att Stenbocken har haft faktisk kännedom om att föreläggandet var förenat med löpande vite kan nämndens ansökan inte vinna bifall. Nämndens överklaganden ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga C

Överklagande senast den 2015-02-26

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, hovrättsråden Henrik Löv och Vibeke Sylten samt tf. hovrättsassessorn Henrik Jonsson, referent.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Hanna Hallonsten.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
4:3

DOM
2014-05-22
meddelad i
Växjö

Mål nr M 816-14

SÖKANDE

Helsingborgs stad, Miljönämnden
251 89 Helsingborg

MOTPART

Stenbocken Invest AB, 556751-1869
Grenadjärsgatan 10
254 53 Helsingborg

SAKEN

Ansökan om utdömande av löpande vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår ansökan.

Dok.Id 289039

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30 -

BAKGRUND

Miljönämnden i Helsingborgs stad (nämnden) förelade i beslut den 7 februari 2013 dåvarande tomträttsinnehavaren Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB (556654-2816) att senast två månader efter delfåendet av beslutet ha vidtagit följande åtgärder på fastigheten Helsingborg Ridskolan 3.

1. Göra en byggnadsteknisk undersökning av fasadens funktion. Utredningen ska omfatta fasaden som helhet och beskriva vilka otätheter som finns i fasaden och om dessa lett till fuktskador i väggkonstruktionerna samt omfattningen av dessa.
2. Utredningen ska göras av en byggnadstekniskt sakkunnig person med dokumenterad kompetens, exempelvis certifikat eller liknande.
3. Lämna en redovisning av resultatet från den byggnadstekniska undersökningen till miljönämnden.
4. Se till att den operativa temperaturen i MEs bostad varaktigt inte överstiger 24 grader Celsius och redovisa till miljönämnden vilka åtgärder som gjorts för att säkerställa detta.

Punkterna 1, 3 och 4 förenades med ett löpande vite om 10 000 kr för varje månad, räknat från två månader efter delfåendet av beslutet, som förflyter utan att föreläggandet följts.

Den 18 december 2013 har tomträtten till fastigheten överlåtits till Stenbocken Invest AB.

YRKANDEN MM

Nämnden har yrkat att mark- och miljödomstolen ska döma ut vite om sammanlagt 10 000 kronor mot Stenbocken Invest AB enligt punkterna 3 och 4 i nämndens föreläggande av den 7 februari 2013. Ansökan avser tiden från och med den 18 december 2013 till och med den 17 januari 2014.

Nämnden har anfört i huvudsak följande till stöd för yrkandet.

Den 7 februari 2013 förelade nämnden den tidigare tomträttsinnehavaren Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB att ha vidtagit vissa åtgärder varav vissa

förenades med vite. Föreläggandet delgavs Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB genom särskild delgivning med juridisk person eftersom ett försök med vanlig delgivning misslyckats. Delgivningskvitto skickades ut samtidigt som beslutet redan den 7 februari 2013 men något delgivningskvitto returnerades aldrig till miljönämnden. Beslutet skickades därför på nytt den 10 april 2013 och ett kontrollmeddelande skickades följande arbetsdag den 11 april 2013. Beslutet har således delgetts med metoden särskild delgivning med juridisk person. Beslutet har inte överklagats och vann följaktligen laga kraft den 15 maj 2013.

Beslutet har den 7 februari 2013 skickats till Inskrivningsmyndigheten i Hässleholm för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Av det följer att såväl beslutet som det löpande vitet utan vidare gäller den nye ägaren från och med tiden för förvärvet.

Stenbocken Invest AB förvärvade tomträtten vid en exekutiv försäljning den 18 december 2013. Den 30 december 2013 skrevs det ändrade tomträttsförhållandet in i fastighetsregistret.

Från och med den 18 december 2013 gäller således miljönämndens föreläggande för Stenbocken Invest AB i egenskap av ny tomträttshavare. De aktuella åtgärderna skulle varit vidtagna senast den 24 juni 2013. Den tidigare tomträttshavaren eller nuvarande tomträttshavare har emellertid inte lämnat någon redovisning enligt punkterna 3 och 4. Förelagt vite bör därför dömas ut.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen ska i ett mål om utdömande av vite bland annat pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan är lagligen grundat, om det har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om det har överträtts (2 § lag (1985:206) om viten).

Det följer av miljöbalken 26 kap 15 § att det löpande vitet gäller även mot den nya tomträttshavaren Stenbocken Invest AB i den mån anteckning gjorts om vitesföreläggandet i fastighetsregistrets inskrivningsdel. En förutsättning måste enligt dom-

stolens bedömning också vara att vitesföreläggandet har delgetts den förra tomt-rättshavaren på ett sådant sätt att domstolen kan döma ut vitet.

Fråga är nu om vitesföreläggandet delgetts bolaget på ett sådant sätt att domstolen kan döma ut vitet enligt föreläggandet.

Ett vitesföreläggande ska enligt 2 § lagen (1985:206) om viten (viteslagen) delges adressaten. Det innebär att beslutet ska ges till kända på något av de sätt som anvisas i delgivningslagen (2010:932). Av 1 § andra stycket delgivningslagen framgår att lagen gäller om inte något annat föreskrivits i annan författning. Varken viteslagen eller miljöbalken innehåller några bestämmelser som anger vilka delgivnings-sätt som får användas. Det finns därmed inget uttryckligt hinder mot att delge ett vitesföreläggande enligt miljöbalken genom särskild delgivning med juridisk person.

Även om de formella kraven för särskild delgivning med juridisk person i 27-29 §§ i delgivningslagen är uppfyllda krävs dock att adressaten har fått kännedom om föreläggandet, jämför Mark- och miljööverdomstolens dom den 25 juli 2013 (Mål nr M 3768-13). Särskild delgivning med juridisk person innebär inte att den handling som ska delges överlämnas till person som har rätt att företräda den juridiska personen. I fall där särskild delgivning med juridisk person sker kan adressaten inte utan vidare antas ha fått kännedom om föreläggandet genom delgivningen. En prövning får då ske av om adressaten på annat sätt ska anses ha fått kännedom om föreläggandet.

I förarbetena stadgas följande:

”Att ett vitesföreläggande skall delgivas den, mot vilken det riktas, ligger i sakens natur. Vitesföreläggandet är ur delgivningssynpunkt att behandla på samma sätt som förelägganden i allmänhet (se s. 245). Det må dock framhållas, att delgivningen bör verkställas på ett sådant sätt att garanti erhålles för att den prestations-skyldige själv får del av föreläggandet. Har ett vitesföreläggande icke bevisligen delgivits honom själv, kan nämligen utdömande av vitet ej ske; jfr vad ovan (s. 248) sagts om surrogatdelgivning.” (SOU 1964:27 s. 274)

”Vidare märkes, att det för tillämpning av en påföljd för ohörsamhet mot myndighets bud och befallning torde krävas, att vederbörande verkligen fått delgivningsförsändelsen med myndighetens förpliktande beslut i sin hand. Nämnda förhållande talar för att surrogatdelgivning undviks t.ex. beträffande försändelser med vitesförelägganden.”(SOU 1964:27 s. 248)

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Det är nämnden som ska visa att förutsättningarna för att döma ut vitet är uppfyllda. Av nämndens redovisning framgår att delgivningskvitto skickades ut samtidigt som beslutet om föreläggande redan den 7 februari 2013 men något delgivningskvitto returnerades aldrig till miljönämnden. Vidare framgår att beslutet därför skickades på nytt den 10 april 2013 och ett kontrollmeddelande skickades följande arbetsdag den 11 april 2013, s.k. särskild delgivning med juridisk person. Även om det finns anledning att anta att Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB varit medvetet om att nämnden inlett ett ärende som avsåg bolaget anser mark- och miljödomstolen att det är oklart vilken information bolaget fått del av. Det saknas utredning som visar att bolaget varit medvetet om bristerna i fastigheten och vilka åtgärder det ska vidta med anledning av bristerna samt om nämndens avsikt att meddela ett vitesföreläggande mot detta. Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB kan därför inte anses ha fått sådan kännedom om föreläggandet som krävs för att vitet ska kunna dömas ut. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 426)

Överklagande senast den 12 juni 2014.

Lena Pettersson

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Lundström.

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - AVGÖRANDE I MÅL OM VITEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens avgörande ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till domstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i beslutet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. det avgörande som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för avgörandet samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens avgörande som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
4:3

DOM
2014-05-22
meddelad i
Växjö

Mål nr M 818-14

SÖKANDE

Helsingborgs stad, Miljönämnden
251 89 Helsingborg

MOTPART

Stenbocken Invest AB, 556751-1869
Grenadjärsgatan 10
254 53 Helsingborg

SAKEN

Ansökan om utdömmande av löpande vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår ansökan.

Dok.Id 289042

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30 -

BAKGRUND

Miljönämnden i Helsingborgs stad (nämnden) förelade i beslut den 7 februari 2013 dåvarande tomträttsinnehavaren Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB (556654-2816) att senast två månader efter delfäendet av beslutet ha vidtagit följande åtgärder på fastigheten Helsingborg Ridskolan 3.

1. Göra en byggnadsteknisk undersökning av fasadens funktion. Utredningen ska omfatta fasaden som helhet och beskriva vilka otätheter som finns i fasaden och om dessa lett till fuktskador i väggkonstruktionerna samt omfattningen av dessa.
2. Utredningen ska göras av en byggnadstekniskt sakkunnig person med dokumenterad kompetens, exempelvis certifikat eller liknande.
3. Lämna en redovisning av resultatet från den byggnadstekniska undersökningen till miljönämnden.
4. Se till att den operativa temperaturen i MEs bostad varaktigt inte överstiger 24 grader Celsius och redovisa till miljönämnden vilka åtgärder som gjorts för att säkerställa detta.

Punkterna 1, 3 och 4 förenades med ett löpande vite om 10 000 kr för varje månad, räknat från två månader efter delfäendet av beslutet, som förflyter utan att föreläggandet följts.

Den 18 december 2013 har tomträtten till fastigheten överlåtit till Stenbocken Invest AB.

YRKANDEN MM

Nämnden har yrkat att mark- och miljödomstolen ska döma ut vite om sammanlagt 10 000 kronor mot Stenbocken Invest AB enligt punkterna 3 och 4 i nämndens föreläggande av den 7 februari 2013. Ansökan avser tiden från och med den 18 januari till och med den 17 februari 2014.

Nämnden har anfört i huvudsak följande till stöd för yrkandet.

Den 7 februari 2013 förelade nämnden den tidigare tomträttsinnehavaren Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB att ha vidtagit vissa åtgärder varav vissa

förenades med vite. Föreläggandet delgavs Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB genom särskild delgivning med juridisk person eftersom ett försök med vanlig delgivning misslyckats. Delgivningskvitto skickades ut samtidigt som beslutet redan den 7 februari 2013 men något delgivningskvitto returnerades aldrig till miljönämnden. Beslutet skickades därför på nytt den 10 april 2013 och ett kontrollmeddelande skickades följande arbetsdag den 11 april 2013. Beslutet har således delgetts med metoden särskild delgivning med juridisk person. Beslutet har inte överklagats och vann följaktligen laga kraft den 15 maj 2013.

Beslutet har den 7 februari 2013 skickats till Inskrivningsmyndigheten i Hässleholm för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Av det följer att såväl beslutet som det löpande vitet utan vidare gäller den nye ägaren från och med tiden för förvärvet.

Stenbocken Invest AB förvärvade tomträten vid en exekutiv försäljning den 18 december 2013. Den 30 december 2013 skrevs det ändrade tomträttsförhållandet in i fastighetsregistret.

Från och med den 18 december 2013 gäller således miljönämndens föreläggande för Stenbocken Invest AB i egenskap av ny tomträttshavare. De aktuella åtgärderna skulle varit vidtagna senast den 24 juni 2013. Den tidigare tomträttshavaren eller nuvarande tomträttshavare har emellertid inte lämnat någon redovisning enligt punkterna 3 och 4. Förelagt vite bör därför dömas ut.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen ska i ett mål om utdömande av vite bland annat pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan är lagligen grundat, om det har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om det har överträtts (2 § lag (1985:206) om viten).

Det följer av miljöbalken 26 kap 15 § att det löpande vitet gäller även mot den nya tomträttshavaren Stenbocken Invest AB i den mån anteckning gjorts om vitesföreläggandet i fastighetsregistrets inskrivningsdel. En förutsättning måste enligt dom-

stolens bedömning också vara att vitesföreläggandet har delgetts den förra tomt-rättshavaren på ett sådant sätt att domstolen kan döma ut vitet.

Fråga är nu om vitesföreläggandet delgetts bolaget på ett sådant sätt att domstolen kan döma ut vitet enligt föreläggandet.

Ett vitesföreläggande ska enligt 2 § lagen (1985:206) om viten (viteslagen) delges adressaten. Det innebär att beslutet ska ges till kända på något av de sätt som anvisas i delgivningslagen (2010:932). Av 1 § andra stycket delgivningslagen framgår att lagen gäller om inte något annat föreskrivits i annan författning. Varken viteslagen eller miljöbalken innehåller några bestämmelser som anger vilka delgivnings-sätt som får användas. Det finns därmed inget uttryckligt hinder mot att delge ett vitesföreläggande enligt miljöbalken genom särskild delgivning med juridisk person.

Även om de formella kraven för särskild delgivning med juridisk person i 27-29 §§ i delgivningslagen är uppfyllda krävs dock att adressaten har fått kännedom om föreläggandet, jämför Mark- och miljööverdomstolens dom den 25 juli 2013 (Mål nr M 3768-13). Särskild delgivning med juridisk person innebär inte att den handling som ska delges överlämnas till person som har rätt att företräda den juridiska personen. I fall där särskild delgivning med juridisk person sker kan adressaten inte utan vidare antas ha fått kännedom om föreläggandet genom delgivningen. En prövning får då ske av om adressaten på annat sätt ska anses ha fått kännedom om föreläggandet.

I förarbetena stadgas följande:

”Att ett vitesföreläggande skall delgivas den, mot vilken det riktas, ligger i sakens natur. Vitesföreläggandet är ur delgivningssynpunkt att behandla på samma sätt som förelägganden i allmänhet (se s. 245). Det må dock framhållas, att delgivningen bör verkställas på ett sådant sätt att garanti erhålles för att den prestations-skyldige själv får del av föreläggandet. Har ett vitesföreläggande icke bevisligen delgivits honom själv, kan nämligen utdömande av vitet ej ske; jfr vad ovan (s. 248) sagts om surrogatdelgivning.” (SOU 1964:27 s. 274)

”Vidare märkes, att det för tillämpning av en påföljd för ohörsamhet mot myndighets bud och befallning torde krävas, att vederbörande verkligen fått delgivningsförsändelsen med myndighetens förpliktande beslut i sin hand. Nämnda förhållande talar för att surrogatdelgivning undviks t.ex. beträffande försändelser med vitesförelägganden.”(SOU 1964:27 s. 248)

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Det är nämnden som ska visa att förutsättningarna för att döma ut vitet är uppfyllda. Av nämndens redovisning framgår att delgivningskvitto skickades ut samtidigt som beslutet om föreläggande redan den 7 februari 2013 men något delgivningskvitto returnerades aldrig till miljönämnden. Vidare framgår att beslutet därför skickades på nytt den 10 april 2013 och ett kontrollmeddelande skickades följande arbetsdag den 11 april 2013, s.k. särskild delgivning med juridisk person. Även om det finns anledning att anta att Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB varit medvetet om att nämnden inlett ett ärende som avsåg bolaget anser mark- och miljödomstolen att det är oklart vilken information bolaget fått del av. Det saknas utredning som visar att bolaget varit medvetet om bristerna i fastigheten och vilka åtgärder det ska vidta med anledning av bristerna samt om nämndens avsikt att meddela ett vitesföreläggande mot detta. Fastighets AB Öresund/Fastighetsbolaget Tulpanen AB kan därför inte anses ha fått sådan kännedom om föreläggandet som krävs för att vitet ska kunna dömas ut. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 426)

Överklagande senast den 12 juni 2014.

Lena Pettersson

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Lundström.

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - AVGÖRANDE I MÅL OM VITEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens avgörande ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till domstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i beslutet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. det avgörande som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för avgörandet samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens avgörande som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet.

Anvisningar för överklagande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens slutliga beslut ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen inom tre veckor från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i avgörandet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta domstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Högsta domstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står Mark- och miljööverdomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta domstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. det beslut som överklagas med angivande av Mark- och miljööverdomstolens avdelning samt datum för beslutet och målnummer,
2. i vilken del beslutet överklagas och den ändring i beslutet som yrkas,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende skälen för beslutet enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Ytterligare upplysningar lämnas av Mark- och miljööverdomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet.

Förenklad delgivning kan komma att användas i överinstans.

Ytterligare information finns att läsa på www.domstol.se